INSPEKCJA WETERYNARYJNA
ZASTĘPCA GŁÓWNEGO LEKARZA WETERYNARII
Katarzyna Wawrzak

Warszawa, dnia 2 lipca 2026 r.

Pan Ryszard Kierzak
Prezes Kujawsko-Pomorskiej Izby rolniczej

Nasz znak: WChZZ.432.255.2026 1
Dotyczy sprawy nr: Pismo z dnia:

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 maja br. dotyczące wyjaśnienia kwestii związanych z zasadami wystawiania świadectw zdrowia dla świń, poniżej informuję co następuje.

Ad. 1 i 2. Zgodnie z interpretacją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przepisu §8 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie środków zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 344), obowiązek zaopatrywania w świadectwo zdrowia przesyłek świń dotyczy całego terytorium kraju, w tym przesyłek świń pochodzących z obszaru wolnego od ASF. Jednocześnie, istnieje możliwość zgłoszenia zamiaru przemieszczenia świni, o którym mowa w art. 126 ustawy z dnia 25 listopada 2025 r. o zdrowiu zwierząt (Dz. U. poz. 1795) i art. 29 a i ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815) dla każdego przemieszczenia, dla którego istnieje obowiązek zaopatrzenia przesyłki w świadectwo zdrowia.

W związku z powyższym, na całym terytorium Polski stosuje się świadectwa zdrowia albo alternatywnie system do zgłaszania zamiaru przemieszczeń świń (bez konieczności wystawienia świadectwa zdrowia).

Jednocześnie należy zauważyć, że zgodnie z przepisami art. 143 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) „właściwy organ może zdecydować, że takiego świadectwa nie trzeba wydawać przy przemieszczaniu utrzymywanych zwierząt lądowych w obrębie terytorium danego państwa członkowskiego, jeżeli organ ten uzna, że istnieje alternatywny system zapewniający identyfikowalność przesyłek takich zwierząt oraz

zwierzęta te spełniają wymagania w zakresie zdrowia zwierząt dotyczące takiego przemieszczania”.

Powiatowy lekarz weterynarii może nie wydać zgody na przemieszczenie poprzez system. Duże znaczenie ma tu sytuacja epizootyczna dotycząca ASF na obszarze powiatu, a także wyniki kontroli i wyniki nadzoru w danym gospodarstwie. Ponadto, PLW rozpatrując takie zgłoszenie za pośrednictwem systemu, podejmuje decyzję czy badanie kliniczne, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. b ww. rozporządzenia 2023/594 jest konieczne, czy też nie. Odnosząc się do obowiązku ww. badań, przesłanki do rezygnacji z nich zostały określone w art. 15 ust. 3 lit. b i ust. 4 lit b ww. rozporządzenia 2023/594. Przy czym należy zauważyć, że przesłanki te dotyczą wymagań, które są określone dla obszarów objętych ograniczeniami w związku z występowaniem ASF, np. w zakładzie dokonującym wysyłki wdrożono wymagania w zakresie bioasekuracji, o których mowa w art. 16 ust. 1 lit. b) lub, że w zakładzie dokonującym wysyłki stosowano ciągły nadzór, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. c), w okresie co najmniej dwunastu miesięcy poprzedzających datę przemieszczenia.

Podsumowując, ostatecznie decyzja o wystawieniu tradycyjnego świadectwa zdrowia (z badaniem klinicznym) lub wydaniu zgody na przemieszczenie świń za pośrednictwem systemu IRZplus (z badaniem klinicznym lub bez tego badania) należy do powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla zakładu pochodzenia świń, które mają zostać przemieszczone i jest ona indywidualna dla każdego takiego zakładu. W przypadku korzystania przez hodowców świń z alternatywnego systemu umożliwiającego zgłaszanie zamiaru przemieszczeń świń w aplikacji IRZplus, powiatowi lekarze weterynarii, na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka, zobowiązani są do wydania w tym systemie zgody lub odmowy.

Ad 3. Na podstawie informacji uzyskanej z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgodnie z art. 31 ust. 1 pkt 1 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcja pobiera opłatę za kontrolę zwierząt i produktów przeznaczonych do wywozu, przemieszczania lub przemieszczania w celach niehandlowych albo umieszczenia na rynku krajowym, jeżeli przepisy odrębne wymagają zaopatrzenia ich w dokument wystawiony przez urzędowego lekarza weterynarii. Takim dokumentem jest w szczególności świadectwo zdrowia świń. Wysokość tej opłaty, pobieranej za kontrolę świń, została określona w poz. 1 w pkt 2 tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: (22) 242 98 80 e-mail: wet@wetgiw.gov.pl www.wetgiw.gov.pl

Dodatkowo, w art. 32 ust. 1 ustawy przewidziano pobieranie ww. opłaty za kontrolę świń w wysokości obniżonej o 75%, jednak nie niższej niż 20 zł, w przypadku, gdy ta kontrola jest przeprowadzana w gospodarstwie, w którym jest utrzymywane nie więcej niż 50 świń. W takim przypadku obniża się wysokość opłaty określonej zgodnie z poz. 1 pkt 2 tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Do opłaty, o której mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 ustawy, może zostać doliczona opłata, o której mowa w art. 31 ust. 1 pkt 13 lit. c ustawy, w przypadku, gdy w związku z kontrolą świń zostaną pobrane próbki do badań. Wysokość opłaty za badania próbek jest określana zgodnie z § 1 ust. 2 i 3 oraz z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia.

Wymienione opłaty nie są pobierane w przypadkach, gdy przepisy prawa nie wymagają zaopatrzenia świń w dokument wystawiony przez urzędowego lekarza weterynarii, np. w przypadku przemieszczania świń zgodnie z art. 29a ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Przepisy prawa nie przewidują również pobierania innych opłat przez Inspekcję Weterynaryjną w takich przypadkach.

Katarzyna Wawrzak

/podpisano elektronicznie/

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa

tel.: (22) 242 98 80 e-mail: wet@wetgiw.gov.pl www.wetgiw.gov.pl